

Forró nap és köves udvar

Bányai János

Az öreg szeme minduntalan lecsukódott, mint hosszú, fáradt szárnyai az őszi gólyának. Fölemelte a fejét és közelebb húzódott a falhoz. Nektímasztotta tarkóját a fehér, de árnyékos tisztaságnak, így végiglátott a sivár udvaron. Azt hitte, álmodott, de semmire sem emlékezett. Megállapította, hogy délfelé lehet, mert a nap nagyon süt és a köves udvar minden irányában csillog.

Az öreg szeme újból lecsukódott.

Hosszú, akaratos mozdulattal nyújtotta kezét a zsebéhez, és megremült. Nincs? Keresni kezdte. Minden zsebét átkutatta, mindent megtalált már, csak azt nem amit keresett. Nincs? — Meddig aludtam? — kérdezte és szeme újra lecsukódott. Még mindig nem tudott felébredni.

Elvesztette vagy elvették — pedig senki sem látta, senkinek sem mutatta meg.

Szeme kéken itta a süket, napos udvar köveit. Semmit sem látott, ami megnyugtatta volna. Nem tudta megérteni, hogy hova tűnhetett el. Semmi neszt sem hallott. Szeme feltörölte az egész udvart. Sehoh. Semmi nincs az udvarban. Aztán nem hitte el, hogy nincs a zsebében, felkelt, kihúzta magát és nyugalmat erőltetett felszántott, földes arcára, úgy nyúlt a zsebébe. Egészen nyugodt volt. Nem veszhetett el. Itt van, minden bizonnyal itt van a zsebében. Senki sem nyúlhatott be érte, mert észrevetve volna. Nem aludt olyan mélyen.

Az öreget hosszú barna ágaival az udvar egyetlen fája ölelte körül. Arra gondolt, hogy az, ami eltűnt, a fa árnyékába húzódott és hogy ott majd megtalálja. A fa rab volt, nem tudta megérteni, hogy mit jelent az öregnek az, amit keres, és ezért csak nézett, nézett lyukasszemű nagy leveleivel.

Az öreg arcán a verejték apró gyöngyökben vert ki.

Minden irányban kereste, de nem találta. Nem tudta elhinni, hogy elveszítette, hiszen amíg aludt, keze rajta volt a zsebén, nem mozdított a sehova sem, egész idő alatt ott érezte: nem tűnhetett el.

A fának dőlt és forgott az udvar közepén, ahol egyedül volt a nappal és a kövekkel.

Aztán mintha meglátta volna valahol, nem messze magától, csillogni, ragyogni — nyúlt érte, de mire odaért, eltűnt.

Azt mondta magának az öreg: Ha nem sűtne ennyire a nap, meglélném. Így nem is kereshetem.

Egészen felitta a forróságot, minden lángolt, tűzben égett, nem lelte magát sem, semmit sem talált, megijedt már, hogy elveszítette arcát is, pedig a nap sűtött, a szemébe világitott és ő nem látott; hosszú barna kezeit hiába emelte szeme elé, nem látott, hiába nézett csak ujjain keresztül, semmit sem látott. Nagyon megijedt emiatt, hirtelen kinyitotta a szemét és akkor látta, hogy valami sötét alak ül a kerítésen.

A kislány volt, akinek a haja sárga, hosszú és a vállára omlik.

Az öreg meglátta kezében a fényes tárgyat. Nem tudott mit tenni, csak intett neki.

A kislány nevetni kezdett.

Az öreg nem mert mozdulni, mert tudta, ha elindul a kislány felé, akkor az eltűnik a falról és ellohol valahova, a harmadik városnegyedbe. Ezért nem szólt, csak intett a kislánynak. Az csak ült fenn a falon, és kék vidra-szemét nézte a tükörben.

Az öreg nem tudott mozdulni, leült a lomha, sovány fa árnyékába. Forró volt alatta a kő, amelyre ült, de nem vette észre, csupán a fényes tárgyra gondolt, ami az övé volt, s szerette kezében forgatni, most meg a kislánynál van, s az nem adja vissza neki.

Apró szemei előtt homályba burkolózott az udvar.

Sokáig ült így. A fa árnyéka megnőtt, és az öreg úgy látta, hogy a fa boldog, gyönyörködik árnyékában, amely csak a délutáni órákban nagy és dús lombozatú.

Nem mert a fal felé nézni.

A kislány szoknyája is sárga volt. Barna pöttyök virultak rajta. Ha arrafelé fordulna, bizonyos, hogy a kislány eltűnne minden apró sárgájával.

Csak a szél vitte gondolatát a kislány felé.

Aztán a kislány susogását hallotta.

— Öreg — mondta —, öreg! Mondd csak!

Nem nézett fel, és a kislány nem tudta, mit szóljon. Állt. Aztán ismét megszólalt.

— Öreg, mondd csak, öreg, a tiéd ez?

Az öreg hevesen elfordult, és anélkül, hogy megnézte volna, mit tart kezében a kislány, azt mondta:

— Enyém.

— Kell? — kérdezte halkán a kislány.

Kell, mondta volna az öreg, de hallgatott.

— Olyan szép! Szeretnék vele játszani.

Egészen közel ment az öreghez a kislány.

— Az enyém, nekem kell — mondta az öreg.

— De, de neked van más já'ekod. Nekem meg nincs.

A kislány megfogta az öreg vállát és ráhajtotta fejét az öregre.

Semmit sem szóltak, nem néztek egymásra, csak hallgatták a növekvő árnyék ketyegését.

Az öreg ekkor felállt.

— Csak egyszer add még ide.

A kislány meghökkent:

— Nem adod vissza.

— De, visszaadom — mondta az öreg. — Csak még egyszer add ide.

A kislány odanyújtotta neki. Ő mohón elkapta, és elindult vele. Ekkor eszébe jutott, hogy mit ígért a kislánynak, és nem tudott mit kezdeni a meg'alált holmival. A kislányt maga mellett látta, utána futott, arca piros volt és apró. Az öreg nem tudott mit kezdeni a meglelt holmival, a legkedvesebb dologgal, ami életében az övé volt. Odanyújtotta a pityergő kislány felé.

— Öreg, öreg, ha szereted, ne add nekem!

Az öreg elfordult és lassan elindult a kapun túlra, hogy csak a magányos fa nézhessen utána.

